

ESTUDIS D'HISTÒRIA AGRÀRIA

30-31

Estudis d'Història Agrària

CENTRE D'ESTUDIS HISTÒRICS INTERNACIONALS (Universitat de Barcelona)

CENTRE DE RECERCA D'HISTÒRIA RURAL (IRH-Universitat de Girona)

30-31

2018-2019 (2020)

REVISTA FUNDADA L'ANY 1978 PER

Emili Giralt i Raventós

DIRECCIÓ

Rosa Congost i Colomer (Història i Institucions Econòmiques, Universitat de Girona)

Llorenç Ferrer i Alòs (Història Contemporània, Universitat de Barcelona)

CONSELL DE REDACCIÓ

Josep Colomé i Ferrer (Història i Institucions Econòmiques, Universitat de Barcelona),

Jaume Dantí i Riu (Història Moderna, Universitat de Barcelona),

Santi Ponce i Vivet (Empresa i Comunicació, Universitat de Vic),

Enric Saguer i Hom (Història i Institucions Econòmiques, Universitat de Girona),

Antoni Riera i Melis (Història Medieval, Universitat de Barcelona),

Enric Vicedo i Rius (Història i Institucions Econòmiques, Universitat de Lleida)

SECRETARI

Lisard Palau (Universitat de Barcelona)

MAQUETACIÓ, CORRECCIÓ I EDICIÓ

Edicions de la Universitat de Barcelona

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Edicions

Sumari

MISCEL·LÀNIA

- 13 Les relacions vassall-senyor al priorat de Meià en temps del prior Josep de Jalpí i Julià (1633-1678)
Vassal-lord relations in Meià in the time of the prior Josep de Jalpí i Julià (1633-1678)
Ramon Bernaus i Santacreu
- 37 Fires a Catalunya. A Solsona, una fira cada mes
Fairs in Catalonia. In Solsona, a fair every month
Enric Bertran González
- 63 Renda senyorial i evolució agrícola a les Terres de l'Ebre: la batllia de Miravet als segles XVII i XVIII
Manorial income and agricultural development in the Terres de l'Ebre: the borough of Miravet in the 17th and 18th centuries
Josep Cañabate Fortuño
- 93 Les torres, propietats agrícoles grans amb orígens en alous i territoris de vil·les altmedievals (Vallès Occidental, segles XI-XIX)
Les torres: large agricultural properties with origins in the allods and territories of early medieval villas (Vallès Occidental, 11th-19th centuries)
Esteve Canyameres Ramoneda
- 137 Orígens, evolució i expansió del contracte de rabassa morta a la Catalunya central (segles XVII i XIX)
Origins, evolution, and expansion of rabassa morta contracts in central Catalonia (17th and 19th centuries)
Jaume Plans i Maestra

- 171 Els mecanismes d'endeutament en una comarca de l'interior de Catalunya durant el segle XVIII (les Garrigues)
Mechanisms of borrowing in an inland county of Catalonia in the 18th century (Les Garrigues)
Gabriel Ramon-Molins
- 193 Redelmes: nous gravàmens sobre els ingressos a les comunitats de la Catalunya del nord-est (c. 1350 – c. 1500)
Redelmes: new taxes on income in the communities of north-eastern Catalonia (c. 1350 – c. 1500)
Albert Reixach Sala
- 237 Els oficis de la construcció a la Garrotxa i la Selva, 1560-1660. Arquitectes, picapedrers i mestres de cases
Building trades in La Garrotxa and La Selva, 1560-1660. Architects, stonemasons, and master builders
Xavier Solà Colomer

Crida per rebre articles per als dossiers dels propers números d'«Estudis d'Història Agrària» i proposta de números monogràfics

La revista *Estudis d'Història Agrària* vol mantenir la publicació d'un dossier a cada número. És per això que la revista fa una crida a tots els agraristes i investigadors que treballen sobre els temes que exposem a continuació per tal que enviïn articles per ser sotmesos a avaluació i publicats en els números següents dins dels esmentats monogràfics:

Clima i història
Crisis, terratrèmols i canvi social

Podeu enviar propostes de monogràfics al Consell de Redacció de la revista (eha@ub.edu).

A part dels articles per a aquests dossiers, es poden enviar treballs per a la secció de miscel·lània, que també seran subjectes d'avaluació d'acord amb les normes que es troben a la revista.

Darrers números i dossiers publicats

11. La contractació agrària a Catalunya
12. El pairalisme
13. Alimentació i història
14. La ramaderia: aspectes de la seva evolució
15. Agrícultures mediterrànies contemporànies
16. Franquisme i món rural a Catalunya
17. Homenatge al Dr. Emili Giralt i Raventós
18. Economies de muntanya a Catalunya
19. Pluriactivitat en el camp català
20. Les transformacions agràries a la Catalunya del segle XVIII. Quaranta anys després de la tesi de Pierre Vilar
21. Miscel·lània
22. Els capítols matrimonials en el món rural
23. Usos agraris i no agraris de l'aigua, clima i episodis extrems
24. Enginyeria hidràulica i drets al voltant de l'aigua
25. Conflictes i negociació en el món rural
26. Vins i aiguardents
27. Arqueologia i història agrària
28. La introducció i l'expansió de nous conreus
29. Dones i món rural
- 30-31. Miscel·lània

Si esteu interessats a rebre els números de la revista, podeu enviar les vostres dades personals o acadèmiques i un número de compte bancari on carregar els rebuts a: eha@ub.edu. Només es cobren els números a mesura que van sortint, i a un preu reduït.

Normes per a la recepció d'originals, avaluació dels articles, característiques formals i drets d'autor

1. La revista *Estudis d'Història Agrària* accepta per a la seva publicació qualsevol manuscrit (article, repàs bibliogràfic o estat de la qüestió) relatiu a l'anàlisi històrica de l'agricultura i la societat rural en el sentit més ampli i des d'enfocaments interdisciplinaris, ja siguin treballs teòrics, metodològics o empírics.
2. Els treballs s'enviaran per correu electrònic a eha@ub.edu. Hauran de ser originals i no haver-se enviat a cap altra revista per la seva avaluació.
3. El Consell de Redacció sotmetrà els originals a avaluació de dues persones externes, els quals, en el termini de dos mesos, informaran sobre la conveniència o no de publicar-los, o introduir-hi modificacions. En aquest cas, seran tramesos als autors per la introducció de les modificacions convenients.
4. La secretaria de la revista *Estudis d'Història Agrària* trametrà rebut dels originals en el termini de quinze dies i el Consell de Redacció resoldrà sobre la seva publicació en un termini de sis mesos.
5. El text ha d'anar acompanyat d'una plana que contingui el títol del treball, el nom de l'autor o autors, l'adreça completa, inclosa la del centre de treball o filiació institucional de l'autor, el telèfon, l'adreça electrònica i el número ORCID d'investigador. També cal fer constar si la recerca que ha donat lloc al treball s'ha beneficiat d'alguna mena d'ajut i si el treball en qüestió s'ha presentat a seminaris, congressos, etc. Així mateix, s'adjuntarà un resum en la llengua original de l'escrit i en anglès que inclogui el títol i reflecteixi, en cent paraules com a màxim, el contingut i resultats del treball. Igualment, es faran constar les paraules clau en les dues llengües.
6. El text també anirà acompanyada d'una declaració d'originalitat de l'article per part de l'autor.
7. Els originals poden ésser escrits en qualsevol llengua de l'Estat espanyol, en anglès o en francès. El Consell de Redacció decidirà si són traduïts o es publiquen en la llengua en què han estat rebuts, considerant l'opinió de l'autor.
8. L'extensió màxima de l'article serà de 35 planes (12.000 paraules) inclosos gràfics, quadres, mapes, bibliografia i annexos, tot i que el Consell de Redacció podrà considerar treballs de més extensió. El text ha de ser escrit a una cara i a doble esplai. Les notes a peu de pàgina cal numerar-les correlativament i ubicar-les a peu de pàgina. Els quadres i les figures es numeraran correlativament, portaran un breu títol i indicaran llurs

fonts. Si les cites a l'interior del text superen les quatre línies, aniran a un espai, en cursiva i amb marges diferents als generals.

9. També s'enviarà una versió de l'article neta de referències personals en notes, cites bibliogràfiques, agraïments o participació en projectes de recerca, a fi de facilitar la tasca als avaluadors.
10. Les referències bibliogràfiques aniran dins del text o en les notes amb el format següent: (Garrabou 1981: 44-48) o Garrabou (1981: 44-48). No s'acceptaran les referències bibliogràfiques senceres ni abreujades a les notes a peu de pàgina.
11. Les referències bibliogràfiques citades en el text aniran recollides al final de l'article i tindran el format següent:

(Articles)

LLONCH, Montserrat (1998). «La capacitat exportadora de la indústria catalana del gènere de punt (1876-1935)», *Recerques* núm. 37, p. 165-194.

(Tesis)

TELLO, Enric (1987). «Pagesos, menestrals i rendistes. Cervera i la Segarra en l'arrendada industrial catalana (1702-1861)» (Tesi doctoral). Barcelona: Universitat de Barcelona.

(Llibres)

SERRA PUIG, Eva (1988). *Pagesos i senyors a la Catalunya del segle XVII*. Barcelona: Crítica.

(Capítols de llibre)

PORTA BALENYÀ, Josep M. (1984). «Algunes consideracions preliminars sobre l'evolució econòmicoagrària a la vila de Montblanc en el segle XVIII». Dins *Actes del I Congrés d'Història Moderna de Catalunya*. Vol. I, Barcelona: Universitat de Barcelona, p. 381-389.

12. Només s'enviaran les proves d'impressió una vegada i s'hauran de retornar en un termini màxim de deu dies. Després ja no es podran introduir modificacions.
13. Els autors rebran el PDF de l'article per fer-ne la difusió que creguin convenient i un exemplar en paper de la revista. Podran adquirir-ne més exemplars en paper a preu reduït.

Drets d'autor

14. Quan s'envia una proposta, l'autor conserva els drets d'autor però atorga a la revista la primera publicació de l'obra.
15. Els textos es difondran amb la llicència de reconeixement de Creative Commons (CC-BY-NC), que permet compartir l'obra amb tercers, sempre que aquests reconeguin la seva autoria, la publicació inicial en aquesta revista i les condicions de la llicència.

MISCEL·LÀNIA

Les relacions vassall-senyor al priorat de Meià en temps del prior Josep de Jalpí i Julià (1633-1678)

Vassal-lord relations in Meià in the time of the prior Josep de Jalpí i Julià (1633-1678)

Ramon Bernaus i Santacreu¹

Resum

En primer lloc, situem en l'espai i en el temps el priorat de Meià i les poblacions que estaven sota la jurisdicció temporal de la baronia del monestir en temps del prior Josep de Jalpí i l'evolució de la demografia fins a aquell moment. Aprofundim després en la biografia del prior per contextualitzar les aportacions. Finalment, a partir de les actes de la presa de possessió del prior Jalpí com a senyor jurisdiccional dels pobles de la baronia coneixem els diversos aspectes de la jurisdicció temporal que exercia sobre els seus vassalls. Donem molta importància, per la seva singularitat, als documents de la presa de possessió, redactats en primera persona i amb tota mena de detalls pel mateix prior.

Paraules clau: priorat de Meià, Josep de Jalpí, segle XVII, presa de possessió, jurisdicció temporal.

Abstract

Firstly, we situate the priory of Meià and the populations that were under the temporary jurisdiction of the barony of the monastery in the time of the prior Josep de Jalpí, and describe the demographic evolution up to that point. We then examine the prior's biography to contextualize the various contributions. Finally, from the acts on prior Jalpí's taking possession of the towns of the barony, as the jurisdictional authority, we discover the diverse aspects that the temporary jurisdiction exerted on its vassals. We attach great importance, given their uniqueness, to the documents of the taking of possession, written in the first person and including all kinds of details by the prior himself.

Keywords: priory of Meià, Josep de Jalpí, 17th century, taking of possession, temporary jurisdiction.

1. ORCID: 0000-0001-9203-3341. Universitat de Lleida. Adreça electrònica: rbernaus@xtec.cat.
Rebut: I/2020. Avaluat: III/2020. Versió definitiva: IV/2020.

En aquest article volem donar una visió de les relacions que mantenien la pagesia rural dels pobles de la Coma de Meià que formaven part del priorat de Meià amb el seu senyor, però solament d'aquells llocs en què el prior també era el seu baró i senyor jurisdiccional. Centrem el treball en temps de la prelatura de Josep de Jalpí i Julià (1633-1678).² La font més important que utilitzarem i de la qual traurem la major part de la informació original que treballem és el *Llibre general del priorat de Meià*³ (LGPM). Aquest llibre és un document manuscrit de cent catorze pàgines de mida foli, redactat en català i relligat, amb cobertes de pergamí. Comença a ser escrit el 1637, quatre anys després de l'arribada del prior Jalpí a Meià, i conté un recull molt exhaustiu de totes les coses del priorat, tant des del punt de vista de la jurisdicció espiritual com de la temporal. Jalpí vol que en aquest llibre quedin recollits tots els aspectes del priorat, que fins a aquell moment no estaven junts, i vol que siguin d'utilitat per a ell i per als seus successors. La major part de la documentació data de la prelatura de Jalpí, però hi ha documents esporàdics fins al 1728.

El priorat de Meià com a institució religiosa⁴

La prelatura nullius o quasidiòcesi de Santa Maria de Meià

Segons Antoni Parramon,⁵ el priorat de Meià era el que en dret canònic es coneix com una prelatura *nullius*. Un territori autònom, com un bisbat. La seva creació, modificació i supressió eren competència exclusiva de la Santa Seu de Roma. Els priors de Meià no depenien de cap bisbe i formaven un territori exempt amb clergat i poble. Meià era un priorat benedictí en el qual només era monjo de Sant Benet el prior, mentre que la comunitat religiosa del monestir el 1633, quan en va prendre possessió Josep de Jalpí, la formaven quatre canonges, també anomenats vicaris.⁶

L'any 1637, segons el LGPM, el prior Jalpí mantenia la jurisdicció espiritual sobre dinou poblacions i termes: Santa Maria de Meià, Vilanova de Meià, Figuerola de Meià, Argentera,

2. (Bernaus, 2019). La informació que donem en general sobre el prior de Santa Maria de Meià com a institució religiosa, però també des del punt de vista secular com a senyor jurisdiccional d'uns quants pobles del seu priorat, està basada en les aportacions fetes en aquesta tesi.

3. Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA). Diversos Meià, volum 50. *Llibre General del Priorat de Meià i de la jurisdicció espiritual i temporal*. Diu a la primera pàgina: «Llibre en lo qual se han escrites i continuades totes les coses tocants y pertanyents al Priorat de Santa Maria de Meià, de ningun bisbat: És de quiscun vila, lloch, terme o parròquia de aquell, tant de les coses tocants a la jurisdicció espiritual quasi episcopal, com en la jurisdicció temporal y secular: Començat en temps del Il·tre. y molt Rt. Sr. Fra Joseph de Jalpí i Julià per la gràcia de Déu y de la Santa Sede Apostòlica Prior de dit Priorat, del Ordre de St. Benet, en la província de Tarragona a la Sta. Romana Algèsia immediatament Subjecte. Any 1637 a 1728».

4. (Bernaus, 2019). Els mapes de situació geogràfica i dels pobles i termes del priorat de Meià formen part del capítol 1 (p. 56-59) i la informació del priorat com a institució eclesiàstica, del capítol 4 (p. 125-150).

5. (Parramon Doll, 1972: 53-86).

6. ACA Diversos Meià, volum 50. *Llibre General del Priorat de Meià* (LGPM). p. 16. En la presa de possessió per poders del 15 d'agost de 1633 formaven la comunitat els vicaris següents: «mossèn Benet Terrer, mossèn Miquel Espinal, lo dit [Joan] Garier i Francesc Novau».

Mapa 1

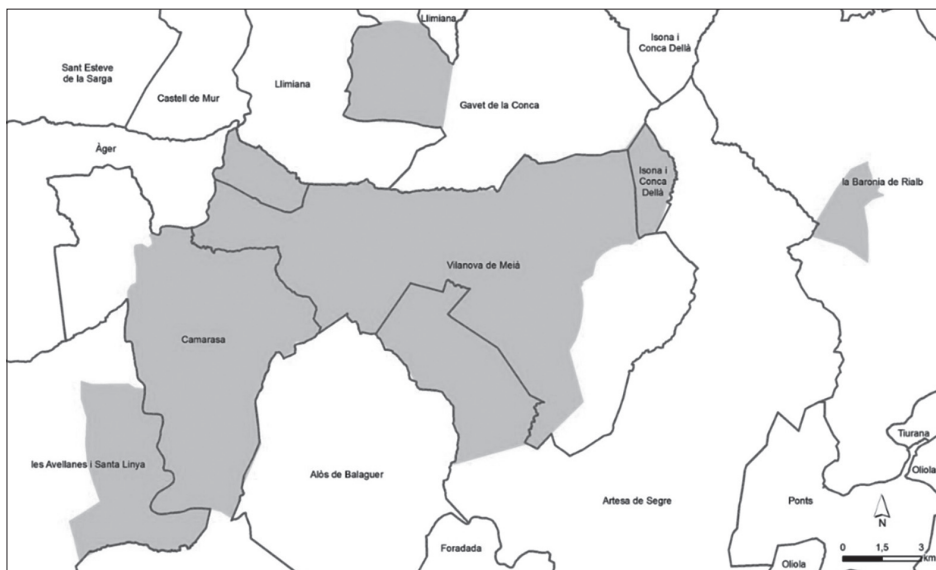
Localització del priorat de Meià dintre del Principat de Catalunya en la comarca actual de la Noguera i una petita part al Pallars Jussà

Font: Ramon Bernaus Santacreu.

Mapa 2

Situació dels territoris del priorat de Meià en els municipis actuals, a cavall de la serra del Montsec de Meià, entre les comarques de la Noguera i el Pallars Jussà

Font: Ramon Bernaus Santacreu. Elaborat per l'SCT de Cartografia i SIG, UdL.

Gàrzola, Fontllonga, Palau de Meià a Rialp, Clua de Meià, Ariet, Peralba, Coll d'Orenga, Solanelles, Cabrera, Rúbies, Munnà, Sant Oïme, Fabregada, la Massana i Mont-roig. Aquests pobles i termes, molts dels quals avui estan deshabitats, eren situats la major part al vessant sud de la serra del Montsec de Meià i ara es troben dins dels municipis de les Avellanes i Santa Linya, Camarasa, Artesa de Segre, Vilanova de Meià, Isona i Conca Dellà, la Baronia de Rialb i Gavet de la Conca.⁷

La demografia dels pobles del priorat de Meià en temps del prior Jalpí

El priorat de Meià era un territori que havia patit una forta davallada demogràfica entre finals del segle XIV i principis del XVI, com es pot comprovar en les dades que adjuntem a les notes, però que a mitjan segle XVII, com a mínim fins a la Guerra dels Segadors, s'estava recuperant.

En estudiar la demografia dels segles XVI-XVII són molt interessants el treball de Josep Iglésies sobre el fogatge de 1553⁸ i el de Jordi Nadal i Emili Giral⁹ d'anàlisi de l'evolució demogràfica de Catalunya des de la meitat del segle XVI fins a la segona dècada del XVIII. Per això no hem localitzat cap recompte de tots els pobles del priorat de Meià entre el 1553 i el 1717. Per fer el nostre treball utilitzem diverses fonts demogràfiques, sempre incompletes i de dates diferents, però totes tenen en comú que estan fetes durant la prelatura de Jalpí. Com a fonts principals utilitzem *El Llibre general del priorat*, amb dades demogràfiques dels anys 1633-1634 i 1640; també el treball de Montserrat Villas amb la demografia dels pobles de la Vall del priorat el 1673;¹⁰ el capbreu de 1627-1637¹¹ i el treball de Marcellí Pedrós¹² sobre l'evolució de la demografia dels pobles de la comarca d'Artesa de Segre, on apareixen alguns pobles del priorat de Meià.

Com podem comprovar en el quadre,¹³ en temps del prior Jalpí als pobles del priorat de Meià hi havia uns 216 focs. S'ha de tenir en compte, però, que, mentre que algunes da-

7. Els municipis actuals on es trobaven els pobles i termes del priorat de Meià són: les Avellanes i Santa Linya (Mont-roig, Queralt i Aguilar, a la part occidental de la Noguera Pallaresa), Camarasa (Rúbies, Figuerola de Meià, Fontllonga, la Massana, Sant Oïme), Artesa de Segre (la Vall d'Ariet i Clua de Meià), Vilanova de Meià (Peralba, Cabrera, Solanelles, Coll d'Orenga, Santa Maria de Meià, Vilanova de Meià, Gàrzola, Argentera i Fabregada), Isona i Conca Dellà (Montodó), la Baronia de Rialb (Santa Maria de Palau) i Gavet de la Conca (el tres pobles de la Vall del Priorat situats al vessant nord del Montsec de Meià, on només tenia la jurisdicció temporal). Vegeu-ne la localització al mapa 2.

8. (Iglesies Fort, 1979).

9. (Nadal, Giral, 1953: 268).

10. (Villas Chalamanch, 1989). En aquest treball apareixen les quaranta-quatre cases amb els amos respectius, repartides entre els tres pobles que formaven la baronia del priorat de Meià (Sant Miquel, 19 focs; Sant Martí, 8 focs; Sant Cristòfol, 17 focs).

11. ACA, Diversos. Meià, vol 110. *Capbreu de les rendes i drets que rep lo prior de Meià en Vilanova de Meià i en Ariet de Meià (1627-08-17 / 1637-01-21)*. El 1637, quan prenen les declaracions als veïns de la Vall d'Ariet, consten en el document quatre cases (uns divuit habitants).

12. (Pedrós Puigarnau, 1986).

13. (Bernaus, 2019: 78-83).

des són de just abans de començar la Guerra dels Segadors, altres són de després, amb el daltabaix econòmic i social que va representar. Si comparem l'evolució demogràfica¹⁴ de les dades que tenim, veiem que el 1378 hi havia 218 focs; el 1515, 138; el 1553, 160, i en temps del priorat de Jalpí, 216. En aquest moment la demografia s'estava recuperant i s'apropava de nou a la del segle XIV, però encara hi havia pobles i termes rònecs i abandonats. Els pobles que formaven la baronia del monestir de Meià sumaven 133 focs.

El prior Josep de Jalpí i Julià (1604-1678)

Com que els fets que estudiem tenen lloc durant la prelatura de Josep de Jalpí, posem una ressenya de la seva biografia per contextualitzar-los, sobretot a partir de la informació de Josep M. Pons i Guri,¹⁵ complementada amb el llibre del pare Joan Roig i Jalpí,¹⁶ parent del prior, i amb noves aportacions del treball esmentat de l'autor.¹⁷

Josep de Jalpí i Julià era fill de Pere-Miquel Jalpí i Marc, de Tordera, i Peronella Julià, de Sant Celoni. Va néixer a Sant Celoni el 8 de setembre de 1604 i era el més petit de set germans. Per poder obtenir un benefici eclesiàstic va rebre la primera tonsura el 1621. Tot i la tonsura, com que pertanyia a l'estament militar de Catalunya, el 1626 va ser habilitat per

Quadre 2.5. La demografia als pobles del priorat de Santa Maria de Meià al segle XVII, segons diverses fonts.

	Focs	Habitants
Argentera	—	—
Castellnou de Sant Miquel ^a (1673)	19	85
Sant Martí de Barcedana ^a (1673)	8	36
Sant Cristòfol de la Vall ^a (1673)	17	76
Clua de Meià (1673)	5	22
Figuerola de Meià ^a (1640)	28	126
Fontllonga	—	—
Gàrzola	—	—
Peralba ^a (1634)	9	40
Santa Maria de Meià ^a (1640)	52	234
Sant Oïme	—	—
Vall d'Ariet (1637)	4	18
Vilanova de Meià (1673)	74	333
Total	216	972 ^b

^a Poblacions de la baronia del monestir de Meià. A Peralba, les 9 cases fan referència a tota la batllia (Peralba, 6; Rúbies, 2; Cabrera, 1). Entre tots els pobles de la baronia sumaven 133 focs.

^b Habitants segons el barem de 4,5 per foc.

14. (Bernaus, 2019). Vegeu el quadre 2.3, la demografia als pobles del priorat de Santa Maria de Meià segons els fogatges de 1515 i 1553. Fogatge de 1515: 138 focs. Fogatge de 1553: 160 focs.

15. (Pons Guri, 1989).

16. (Roig Jalpi, 1881).

17. (Bernaus, 2019).

assistir a les Corts de Catalunya, que van ser suspeses quan el rei Felip III (IV) les va abandonar el 4 de maig. En aquests anys, el jove Josep de Jalpí es va dedicar a administrar el patrimoni dels Julià i a l'exercici de la jurisdicció de la batllia de Sant Celoni, que segurament li serviren de model per administrar la jurisdicció temporal de Meià. El 15 d'abril de 1632 assisteix a la continuació de les Corts a Barcelona, ara presidides per l'infant cardenal.

Quan el 1629 va quedar vacant la prelatura de Santa Maria de Meià, el va fer decidir a presentar-se per ocupar-la el fet que el priorat de Meià era una prelatura *nullius* i una quasidiòcesi lligada directament a la Santa Seu, que no depenia de cap bisbat, que com a priorat benedictí tampoc no depenia de cap abat ni de cap congregació, que, a més, tenia jurisdicció civil sobre unes quantes poblacions i jurisdicció eclesiàstica sobre unes onze parròquies i cinquanta-cinc esglésies menors, on podia actuar gairebé com un bisbe. El 24 de juliol de 1632 el bisbe de Barcelona el declara habilitat per obtenir qualsevol dignitat eclesiàstica. Tot seguit es trasllada a Roma, on el 4 de desembre del mateix any obté el doctorat en dret civil i canònic. El papa Urbà VIII el nomena prior de Santa Maria de Meià en unes butlles del 31 de gener de 1633. Però, en rebre el nomenament, Jalpí només era un simple tonsurat i ni tan sols era monjo benedictí, condició imprescindible per poder-se fer càrrec del priorat. Per això ingressa per fer el noviciat al monestir de Sant Salvador de Breda el dia 9 de maig de 1633. Tot i que els cànons del Concili de Trento manaven que el noviciat durés un any sencer, el papa dispensa Jalpí de complir-lo i en poc menys de tres mesos, el dia 7 d'agost, emet els seus vots religiosos a la catedral de Girona. Essent monjo benedictí ja pot prendre possessió del priorat de Meià. Però no hi va personalment, sinó que el 15 d'agost de 1633 hi envia el seu procurador, Bernat Famades, notari de Girona, i és ell qui pren possessió de la jurisdicció espiritual del priorat i també de la temporal de Santa Maria de Meià i la seva baronia. Durant els quatre mesos següents Jalpí es dedica a l'obtenció dels ordres sagrats i finalment rep l'ordre del presbiterat el dia 11 de desembre de 1633 a la catedral de Girona. Jalpí no pren personalment possessió de la jurisdicció espiritual de Santa Maria fins el 15 de gener de 1634, quan ja és prevere. En dies successius pren possessió com a baró i senyor dels pobles de la baronia del monestir: el 17 de gener, de Santa Maria de Meià; el 18 de gener, de Figuerola de Meià i Peralba; el 19 i 20 de gener, dels tres pobles de la Vall del Priorat. Entremig celebra la seva primera missa el dia 2 de març de 1634 a l'església del convent de caputxins de Sant Celoni i escolta les primeres confessions el dia 1 d'abril d'aquell any. A la tardor del 1634 torna al seu priorat i acaba les preses de possessió temporal: el 28 d'octubre, Rúbies, Cabrera i Solanelles, i el 4 de novembre del mateix any, Mont-roig de Meià.

Josep M. Pons i Guri relata que Josep de Jalpí escriu en les seves memòries que en esclatar la Guerra dels Segadors (7 de juny de 1640) era a Barcelona i va marxar a correu a refugiar-se a Meià. Quan el setembre del 1640 es va reunir la Junta General de Braçós, hi va assistir a contracor com a prior de Meià, però tan aviat com va poder va marxar de nou cap al seu priorat i no va voler acceptar càrrecs de la Generalitat ni de les noves autoritats franceses. Explica orgullós que al priorat de Meià no va consentir cap amotinament, tot i que hi havia grups de sediciosos que ho van intentar, i n'hi va haver molts als pobles veïns. De moment no hem trobat més dades sobre aquests fets. Durant aquesta guerra el